

[Pürschel.]

Landbrug? Det tillader jeg mig at betvivle. De tvinges til at aflevere deres Produkter, de drives fra deres Gaarde, de dør i Tusindvis af Sult, deres gyldne Fremtidsudsigter ender i at blive Lønarbejdere under Slavevilkaar paa et kollektivt Statslandbrug! Jeg kan ikke tænke mig, at det rummer nogen videre Tiltrækning hverken for Gaardmænd eller Husmænd her i Landet.

Der har i øvrigt her ved denne Lejlighed været talt meget om Landbrugets Rentabilitet, og skønt den Taletid, der er mig levnet, jo ikke gør det muligt at behandle dette Emne paa en blot nogenlunde tilfredsstillende Maade, vil jeg dog gerne ganske kort sige, at naar man taler om et Landbrugs Rentabilitet, saa skal man først have fastslaaet: Hvilken Kapital er det, der skal forrentes, og hvilken Rente kræver man? Og der kan jeg ikke lade være med at sige, at det synes mig, at Landbruget ikke er tilfreds med en Forrentning af dets Egenkapital, der svarer til, hvad man finder det passende at byde den fremmede, hvis jeg skal tage Hensyn til de Resolutioner, der er vedtaget rundt omkring om Nedsættelse af Renten til 2 pCt. eller noget i den Retning.

Men under den herskende Uklarhed om dette Spørgsmaal er det vel naturligt at operere med den Kapital, der faktisk er anbragt i det danske Landbrug, og naar jeg saa spørger: Har det danske Landbrug Udsigt til at forrente denne, saa er det første Spørgsmaal: Har det Udsigt til en forøget Afsætning af sine Produkter? Det tror jeg alle maa besvare med nej, Bevægelsen gaar snarere i den modsatte Retning. Har det Udsigt til for den faldende Afsætning at opnaa saadanne stigende Priser, at det derigennem kan naa Forrentningen? Jeg tror, man for Udlandets Vedkommende maa besvare dette Spørgsmaal med nej. Vil det være muligt ved indenlandske pris-hævende Foranstaltninger at udligne dette Forhold? Jeg tror, man maa besvare dette Spørgsmaal med nej. Og saa kommer man til det Resultat, som dette Lovforslag er Udtryk for, og som i øvrigt ingen af de Talere, der har haft Ordet her i Dag, er gaaet imod, at det danske Landbrug er overkapitaliseret. Og saa er der efter min Mening een Ting at gøre, som er rationel, og det er at søge at afhjælpe denne Overkapitalisering, og saa paabyder naturligvis Humaniteten og Erkendelsen af den gældende Lovgivnings Utilstrækkelighed i saa Henseende, at man søger at naa frem ad andre Veje. Derfor har jeg i lang Tid

interesseret mig for de Tanker, som Professor Vinding Kruse har fremsat, og været med til at tilskynde ham til at udarbejde det Forslag, som har været saa betydningsfuldt som Grundlag for hele den Lovgivning, der her foreslaas.

Jeg vil dernæst gerne gøre nogle principielle Bemærkninger om det, der er sket ved dette Lovforslags Fremsættelse. Man forelægger et Lovforslag, som i Virkeligheden er 4, og det forelægges af 5 Ministre, og saa kommer man og byder Oppositionen de Talevilkaar, som Forretningsordenen nu byder. Dette er, synes jeg, ikke rigtig passende, men det er karakteristisk, at denne saa demokratiske, saa folkekære Regering, der elsker denne Rigsdag saa højt, at den næsten ikke kan undvære den, alligevel finder, at Rigsdagen kan være en besværlig Ting, som nok skal have Lov til at tale, men dog ikke for meget. Det er karakteristisk for hele Situationen, men der er jo den store Svagthed derved, at Folketinget selv har betraadt denne Vej ved at rode en hel Mængde Lovforslag sammen i et eneste. Man har betraadt denne Vej svagt og tøvende i Oktober 1931 ved det første Kriseforlig, i hvilket der dog var en fælles Linie, idet alle Forslagene var af finansiel Karakter, selv om de rorte ved en hel Række forskellige Omraader. Men man har hævet dette Princip til sin fulde Glans og Herlighed ved Loven om Kriseforanstaltninger af 13. December 1933. Denne Lov indeholder en Kornordning, en Smørordning, en Ordning med Hensyn til Kvæg og Oksekød, en Svineordning, en Arbejdsløshedskasseordning, en Ordning med Fordeling af Oksekød til trængende og en Skattelov, alt sammen i een Lov. Det er vel nok en Labskovs, der siger Sparto til, hvad man burde kunne vente præsteret af en Rigsdag, der havde en lille Smule Sans for, hvad Formerne betyder.

Jeg vil her gerne vende mig til Lovforslagets § 51, som er en for det moderne Demokratiske Udvikling overordentlig karakteristisk Paragraf. Af Bekvemmelighedshensyn siger man her i denne § 51, at Finansministeren, hvis Pengene ikke slaar til, kan forhøje Indkomst- og Formueskatten, saadan som han nu synes, at det behøves. Naar man nu tænker paa, hvad Skattebevillingsretten har været for en Løftestang for det moderne Demokrati, hvordan det har været Kærnen i det, man kæmpede for, at man vilde være med til at bestemme, hvilke Skatter der skulde paalægges det Samfund, man repræsenterede, saa er det ejendommeligt nu at se, at denne overdemokratiske Regering, der i Tide og Utide forsikrer om